

**HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA MOSTA
NEZAVISNIH LISTA**

Zagreb, 28.11.2017. godine

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Amandman na Konačni prijedlog zakona o hrvatskim braniteljima iz domovinskog rata i članovima njihovih obitelji, drugo čitanje, P. Z. br. 174

Temeljem članka 196. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, broj 81/13), Klub zastupnika Mosta nezavisnih lista podnosi sljedeće amandmane:

AMANDMAN 1.

NA ČLANAK 1.

U stavku 1. mijenja se točka c) te sada ista glasi:

„hrvatski branitelji iz Domovinskog rata su branili i obranili Republiku Hrvatsku unutar međunarodno priznatih granica od oružane agresije koju je izvršila Srbija, Crna Gora i Jugoslavenska narodna armija i paravojne postrojbe iz Bosne i Hercegovine uz pomoć dijela srpske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj, organizirane i predvođene velikosrpskom politikom“

Obrazloženje

U prijedlogu Zakona navode se svi segmenti agresorske vojne sile koja je napala suverenu državu unutar međunarodno priznatim granicama.

Predloženi stavak, međutim, eskuplira građane RH srpske provijencije koji su sudjelovali u agresiji protiv legalne vlasti što je neprimjereno demokratskom društvu. Ovakvo zakonsko rješenje ne poštuje temeljne vrijednosti Domovinskog rata a niti odgovara povijesnoj stvarnosti.

AMANDMAN 2.

NA ČLANAK 5.

U članku 5. dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

„Dragovoljac iz Domovinskog rata je osoba koja je sudjelovala u obrani suvereniteta Republike Hrvatske kao maloljetna osoba“

Obrazloženje

Maloljetnih branitelja u obranu suvereniteta Republike hrvatske bilo je uključeno oko 3.500, dok je sam Vukovar branilo 94 od kojih je poginulo 46. Mnogi od njih su smrtno stradali a dosta njih je umrlo u poraću zbog posljedica ratnih zbivanja. Svi su bili dragovoljci i treba im dati bar moralnu zadovoljštinu kroz odredbe zakona o braniteljima koji obuhvaća sve osobe koje su posredno ili neposredno bili uključeni u obranu suvereniteta Republike Hrvatske. Mnogi su ubijeni, izranjavani, prošli su zarobljeništva i logore.

Trebalo bi na ispravan način valorizirati njihovo sudjelovanje u Domovinskom ratu i ugraditi posebnu kategoriju- dragovoljac- maloljetni branitelj te im pružiti cjelovitu i jedinstvenu skrb kroz posebne psihosocijalne i zdravstvene programe. Za njihovo dragovoljstvo ne treba postavljati uvjet dužinu boravka u postrojbi.

AMANDMAN 3.

NA ČLANAK 5.

U članku 5., iza novog stavka 5., dodaje se novi stavak 6. koji glasi:

„Dragovoljka iz Domovinskom ratu je braniteljica koja je sudjelovala u obrani suvereniteta Republike Hrvatske.“

Obrazloženje

Značaj i ulogu braniteljica u obrani suvereniteta Republike Hrvatske je neosporna ali ne priznata. U Domovinskom ratu sudjelovalo je oko 23050 žena. O njima zbog njihove samozatajnosti malo se zna. Ne postoje ni točni podaci koliko ih je poginulo, ranjeno, nestalo, zarobljeno i umrlo što ukazuje na nebrigu nadležnih tijela. Oko 766 braniteljica je poginulo po nekim procjenama. Nisu imale vojnu obvezu već su dragovoljno pristupali postrojbama gdje su na razne načine sudjelovale u pružanju otpora agresoru. Takve žene

koje su imale specifičnu ulogu i aktivnosti tijekom Domovinskog rata zaslužuju priznanje i zahvalu, a ne šikaniranje kojem su danas izložene.

AMANDMAN 4.

NA ČLANAK 6.

U članku 6. st.1. točka e) iza riječi „Republike Hrvatske“ stavlja se točka, a brišu se riječi „do stupanja na snagu ovog Zakona ili“

U članku 6. st.1. točka f) briše se.

Obrazloženje

Ovim amandmanom se predlaže ukidanje vremenskog ograničenja za točku „e“ dok za točku „f“ predlaže isto vremensko ograničenje (31. prosinac 1997. godine) kao i za točke „c“ i „d“.

Ovom odredbom definira se pojam smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata čiji članovi obitelji su ostvarili status člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja do dana stupanja na snagu ovoga Zakona i ti članovi nastavljaju s ostvarivanjem priznatih prava.

Status člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja može se ostvariti i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona ako je okolnost na temelju koje se može ostvariti status člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja nastala prije stupanja na snagu ovoga Zakona, a članovi obitelji iz određenih razloga još nisu podnijeli zahtjev za utvrđivanje statusa člana obitelji smrtno stradalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata.

U predgovoru Zakona među „Osnovna pitanja koja treba urediti Zakon“ utvrđeno je između ostaloga otvaranje roka za ostvarivanje statusa hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata i statusa HRVI iz Domovinskog rata po osnovi bolesti što potrebno iz razloga što posljedice užasa rata kroz koje su prošli branitelji u Domovinskom ratu ne biraju vrijeme kada će nastupiti.

Međutim nije nam jasno kako se onda u točki „e“ samoubojstva kao posljedicu psihičke bolesti uzrokovane sudjelovanjem u obrani suvereniteta RH ograničavaju do dana stupanja na snagu ovog Zakona.

AMANDMAN 5.

NA ČLANAK 21.

Dopuna članka 21. novim stavkom 2. koji glasi:

" Ne mogu ostvariti prava iz ovog Zakona osobe koje su oslobođene od kaznenog progona temeljem Zakona o općem oprostima NN 80/96.."

Stavci 2,3,4, postaju stavci 3,4,5,.

Obrazloženje

U stavku 1. ovog članka spomenute su osobe koje su pravomoćno osuđene za navedena kaznena djela, a pritom nisu navedene osobe koje su oslobođene kaznenog progona odnosno abolirani. Veliki dio pripadnika agresorske vojske i pripadnika srpske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj (čl.1./c.) nakon Domovinskog rata je aboliran, a pritom nije pravomoćno osuđen ni za kakvo kazneno djelo, iako su aktivno sudjelovali u agresiji na Republiku Hrvatsku.

Stoga smatramo da osobe koje su obuhvaćene temeljem Zakona o općem oprostumu ne mogu ostvarivati prava iz ovog Zakona.

AMANDMAN 6.

NA ČLANAK 69.

U čl. 69. st. 1. točka a) riječi „ u vlasništvo“ zamjenjuju se riječima „ na korištenje“, a u st. 5. riječi „ u vlasništvo“ zamjenjuje se riječima „ na korištenje“ te na kraju članka dodaje se novi stavak (7) koji glasi: „ Prilikom preuzimanja novog automobila HRVI iz Domovinskog rata s oštećenjem organizma od 100% I. skupine dužan je predati dosadašnji Ministarstvu koji će po javnom natječaju biti dodijeljen potrebitima“.

Obrazloženje

Svrha izmjene dijela ove odredbe je da se pomogne i drugima koji ne mogu sebi priuštiti nabavku vozila. Naime, dodjela automobila HRVI iz Domovinskog rata s oštećenjem organizma od 100% I. skupine je imala za cilj njihovu mobilnost i ulogu ortopedskog pomagala. Obzirom, da je dodjela vezana uz vremenski rok od sedam godina smatra se da navedeni automobil još ima uporabnu vrijednost stoga isti se može i nadalje koristiti, a branitelj HRVI iz Domovinskog rata s oštećenjem organizma od 100% I. skupine dobiva novo vozilo na korištenje. Ovom mjerom i izmjenom bi bio ispunjen humanitarni cilj u pomaganju potrebitim.

Nemojmo zaboraviti da u Republici Hrvatskoj imamo nepokretne djece, civilne invalide ali i branitelje koji su u kasnijim fazama života ostali nepokretni. Svi ti građani Republike Hrvatske nažalost nisu u mogućnosti dobiti motorno vozilo kao ispomoć za slobodnije kretanje i mobilnost. Većina takvih građana živi u uvjetima siromaštva uz minimalne socijalne naknade i većina njih nije si u mogućnosti isto kupiti vlastitim sredstvima.

HRVI 100% I skupine Hrvatska je pružila maksimalnu skrb od mirovine, pomoć osobe za njegu, ortopedske dodatke, osobne invalidnine, liječenja po specijalnim tretmanima i motorno vozilo koje se dodjeljuje i mijenja novim svakih 7 godina.

Stoga ovim prijedlogom treba razmišljati i prema ostalim Hrvatskim građanima i braniteljima na način da se staro motorno vozilo, umjesto prodaje, ciljano da na korištenje onima koji isto imaju potrebe za tom vrstom pomagala.

Vezano za ovaj prijedlog Amandmana ukazujemo i na stav/mišljenje Pravobraniteljice za osobe sa invaliditetom koja je predložila slijedeće:

U članku 69., stavku 1. alineji

a) brisati riječi: „koje mu u vlasništvo“.

U stavku 5. brisati dio teksta koji glasi: „koji se dodjeljuje u vlasništvo“.

Iza stavka (6) dodati nove stavke sedam, osam i devet koji glase: „(7) Ako HRVI iz Domovinskog rata umre prije isteka roka od sedam godina od nabave automobila, zakonski nasljednici vraćaju navedeni automobil Ministarstvu hrvatskih branitelja. (8) Nakon isteka sedam godina i dobivanja novog osobnog automobila HRVI iz Domovinskog rata s oštećenjem organizma od 100% I. skupine dužni su vratiti prethodno odobreno vozilo davatelju, odnosno Ministarstvu hrvatskih branitelja. (9) Ministarstvo hrvatskih branitelja će putem javnog natječaja dodijeliti isto HRVI-ju određene skupine ili hrvatskom branitelju, osobi s invaliditetom koja nema status HRVI ali zbog invaliditeta (nepokretnosti donjih ekstremiteta) potrebno joj je prilagođeno vozilo kao ortopedsko pomagalo.“.

AMANDMAN 7.

NA ČLANAK 101.

U stavku 1. u točki „c“ iza „HRVI iz Domovinskog rata“ dodati riječi „koji nisu korisnici mirovine“

U stavku 1. iza točke k) dodaje se nova točka l) koja glasi: djetetu HRVI iz Domovinskog rata i hrvatskih branitelja.

Obrazloženje

Ovim prijedlogom želimo djelomično izjednačiti prava u prednosti pri zapošljavanju za svu djecu neovisno kojoj skupini braniteljsko-stradalničke populacije pripadaju.

Bitni element ovog članka su grupacije koje je ovaj Zakon predvidio.

- točke „a“, „b“, „g“, „h“ i „i“ govore o djeci smrtno stradalog ili umrlog Hrvatskog branitelja ako je korisnik zajamčene minimalne naknade.

- točke „j“ i „k“ govore o djeci Hrvatskih branitelja čiji su roditelji primaoci naknade za nezaposlene ili minimalne zajamčene naknade, a čije ostvarivanje u naravi ne mora imati trajni karakter (naknade su privremena rješenja do ostvarivanja nekog oblika mirovine ili drugog trajnog prava).

- točka „c“ govori o HRVI iz Domovinskog rata, bez definicije da li se nalazi ili ne u mirovini.

Djeca iz točke „a“ i „b“ zbog naravi njihovog statusa imaju i dodatnu pogodnost da se temeljem članka 106. poslodavac oslobađa obveze uplata doprinosa u trajanju do 5. godina što pozdravljamo i podržavamo.

Međutim koliko je korektno zapošljavanje nekoga tko ima primanja a izostaviti djecu branitelja i djecu HRVI kojima bi navedeni posao bio prvi i jedini izvor prihoda.

Ali ovim sveobuhvatnim Zakonom u članku 101. koji govori o prednosti pri zapošljavanju nažalost kategorije u kojoj ima najviše djece a to su djeca branitelja i djeca HRVI ostala su **izostavljena i odbijena**.

Drugim riječima djeca hrvatskih branitelja i djeca HRVI, Ministarstvu hrvatskih branitelja postala su kategorija koja čine opterećenje.

U očuvanju demografske slike Republike Hrvatske populacije o kojoj MHB vjerojatno nije vodio brigu, koliko je korektno izostaviti djecu branitelja i djecu HRVI čiji su očevi i majke dali doprinos u stvaranju ove Države.

AMANDMAN 8.

NA ČLANAK 102.

U stavku 1. u točki „c“ iza „HRVI iz Domovinskog rata“ dodati riječi „koji nisu korisnici mirovine“

U stavku 1. iza točke k) dodaje se nova točka l) koja glasi: djetetu HRVI iz Domovinskog rata i hrvatskih branitelja.

Obrazloženje

Ovim prijedlogom želimo djelomično izjednačiti prava u prednosti pri zapošljavanju za svu djecu neovisno kojoj skupini braniteljsko-stradalničke populacije pripadaju.

Bitni element ovog članka su grupacije koje je ovaj Zakon predvidio.

- točke „a“, „b“, „g“, „h“ i „i“ govore o djeci smrtno stradalog ili umrlog Hrvatskog branitelja ako je korisnik zajamčene minimalne naknade.

- točke „j“ i „k“ govore o djeci Hrvatskih branitelja čiji su roditelji primaoci naknade za nezaposlene ili minimalne zajamčene naknade, a čije ostvarivanje u naravi ne mora imati trajni karakter (naknade su privremena rješenja do ostvarivanja nekog oblika mirovine ili drugog trajnog prava).

- točka „c“ govori o HRVI iz Domovinskog rata, bez definicije da li se nalazi ili ne u mirovini..

Djeca iz točke „a“ i „b“ zbog naravi njihovog statusa imaju i dodatnu pogodnost da se temeljem članka 106. poslodavac oslobađa obveze uplata doprinosa u trajanju do 5. godina što pozdravljamo i podržavamo.

Međutim koliko je korektno zapošljavanje nekoga tko ima primanja a izostaviti djecu branitelja i djecu HRVI kojima bi navedeni posao bio prvi i jedini izvor prihoda.

Ali ovim sveobuhvatnim Zakonom u članku 102. koji govori o prednosti pri zapošljavanju nažalost kategorije u kojoj ima najviše djece a to su djeca branitelja i djeca HRVI ostala su izostavljena i odbijena.

Drugim riječima djeca hrvatskih branitelja i djeca HRVI, Ministarstvu hrvatskih branitelja postala su kategorija koja čine opterećenje.

U očuvanju demografske slike Hrvatske populacije o kojoj MHB vjerojatno nije vodio brigu, koliko je korektno izostaviti djecu branitelja i djecu HRVI čiji su očevi i majke dali doprinos u stvaranju ove Države.

AMANDMAN 9.

NA ČLANAK 121.

U stavku 1. Iza riječi „ministra“ riječi „na prijedlog povjerenstva bez provođenja upravnog postupka“ zamjenjuju se riječima „nakon provedenog upravnog postupka“
Stavak 2. se briše.

Objasnenje

Način ostvarivanja prava na jednokratnu novčanu pomoć zbog nemogućnosti podmirenja osnovnih životnih potreba, uz kriterije, propisan je člancima 118., 119., 120. i 165.

Odluka o podjeli sredstva iz Državnog proračuna bez jasno propisanih kriterija i kontrole ne može biti odluka i samovolja jednog čovjeka, u ovom slučaju Ministra ili povjerenstva koje opet po točki 2. ovog članka imenuje Ministar, već se mora donijeti u upravnom postupku sukladno Zakona o općem upravno postupku, čime je članak 121. stavak 2. bespredmetan, osim što daje mogućnost manipulacije i zlouporabe.

Kako završavaju sredstva koja nemaju propisane kriterije i nemaju jasnu podjelu nadležnosti nalazimo i u Izvješću Državne revizije MHB-a za 2015 godinu:

Ministarstvo je u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima evidentiralo potraživanja za nepripadajuća novčana primanja u iznosu 7.422.669,00 kn. Navedena potraživanja upućuju na slabosti sustava isplate naknada koje su posljedica podijele nadležnosti u rješavanju prava korisnika, provedbi kontrole i suradnji između državnih tijela koja sudjeluju u priznavanju i dodjeli prava, odnosno isplati naknada.

AMANDMAN 10.

NA ČLANAK 189.

Mijenja se stavak 2. i sada glasi:

„Osoba iz stavka 1. ovoga članka dužna je nadoknaditi štetu za ostvareno nepripadajuće pravo ostvareno temeljem zakonitog rješenja i vratiti nepravilno isplaćena novčana primanja kao i sva druga nepripadana prava u iznosu primljenog ili dobivenog. Ako to ne učini u roku što ga odredi nadležno upravno tijelo, naknada štete, odnosno povrat nepripadnog ostvarit će se tužbom pri nadležnom sudu.“

Objasnenje

Ako je netko suprotno pozitivnim propisima, a u cilju ostvarivanja osobnog probitka služeći se neistinom ostvario neko pravo (u novcu ili u drugim pravima) i temeljem njega novčanu i materijalnu dobit te se isto utvrdilo rješenjem nadležnog tijela pa prijašnje rješenje postaje ništavno odnosno ono nikad nije bilo u pravnom prometu i to od trenutka njegovog nastanka stoga se i taj trenutak određuje kao datum nastanka štete. (ex tunc).

Ex tunc (lat.), izraz kojim se označava da određeni pravni propis, pravni posao ili drugi pravni akt ne djeluje samo ubuduće, već i unatrag (od trenutka u kojem je nastao pravni odnos na koji se taj akt primjenjuje). Tako npr. ako sudskom presudom određeni ugovor bude proglašen ništavnim (negotium nullum), takva presuda djeluje unatrag. Zato se njome ukidaju svi pravni učinci koje je ugovor do tada proizveo, pa se smatra da on nikada nije ni postojao

AMANDMAN 11.

NA ČLANAK 201.

U predmetnom članku riječi „1. siječnja 2019. godine“ zamjenjuju se riječima „1. siječnja 2018. godine“

Obrazloženje

Predlaže se da primjena zakona od 1. siječnja 2018. sukladno ranijem prijedlogu Zakona, odnosno javne rasprave.

AMANDMAN 12.

NA ČLANAK 204.

U predmetnom članku riječi „1. siječnja 2019. godine“ zamjenjuju se riječima „1. siječnja 2018. godine“

Obrazloženje

Predlaže se da primjena zakona od 1. siječnja 2018. sukladno ranijem prijedlogu Zakona, odnosno javnoj raspravi.

AMANDMAN 13.

NA ČLANAK 217.

U predmetnom članku riječi „1. siječnja 2019. godine“ zamjenjuju se riječima „1. siječnja 2018. godine“

Obrazloženje

Predlaže se da primjena zakona od 1. siječnja 2018. godine sukladno ranijem prijedlogu Zakona, odnosno javne rasprave.

PREDSJEDNIK KLUBA
MOSTA NEZAVISNIH LISTA
Miroslav Šimić

U.Š.

